

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра філософії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Беліков С.Б.

20 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 4 ФІЛОСОФСЬКІ ВИМІРИ СУЧАСНОГО СВІТУ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософські виміри сучасного світу» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми «Міжнародний бізнес»

« 25 » 08, 20 20 року - с.

Розробники: Бондаренко О.В., завідувачка кафедри філософії, д-р філос. н., проф., Арсентьєва Г.О., доцент кафедри філософії, канд. філос. н., доц.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії

Протокол від « 25 » 08 2020 року № 1

Завідувач кафедри філософії

« 25 » 08 20 20 року (О.В. Бондаренко)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від « 10 » 06 20 20 року № 6

« 10 » 06 20 20 року Голова (М.В. Дєдков)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми* «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

« 09 » 06 2020 року Керівник групи (І.О. Лазнева)

*Якщо дисципліна викладається не випусковою кафедрою

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента -60	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		15 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	70 год.
Індивідуальні завдання			
-	14 год.		
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –31% до 69%,
для заочної форми навчання –1% до 99%.

2. Мета навчальної дисципліни

Курс «Філософські виміри сучасного світу» в Національному університеті «Запорізька політехніка» входить до циклу дисциплін загальної підготовки, що забезпечують формування когнітивної, світоглядної, соціально-адаптивної, загальнокультурної компетенцій бакалаврів і є вибірковою дисципліною для спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми (спеціалізація) «Міжнародний бізнес». Курс «Філософські виміри сучасного світу» передбачає ознайомлення студентів із основними ідеями, теоріями та проблемами світової філософії, із розмаїттям підходів і методологій при їх вирішенні. Все це має забезпечити у студентів усвідомлення специфіки філософського знання, сприяти формуванню у них високої світоглядно-методологічної культури мислення та формування гуманістичних цінностей.

Для освоєння «Філософські виміри сучасного світу» попередньо їм необхідно опрацювати таку дисципліну як «Історія України». Після цього одночасно з курсом «Філософія» опрацьовуються такі курси, як «Історія міжнародних економічних відносин» та «Політико-правова система України». Отримані знання в подальшому стануть теоретико-методологічною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Історія української культури», «Міжнародні економічні відносини», «Макроекономіка», «Міжнародна торгівля», «Міжнародна економічна інтеграція» та «Глобалізація і транснаціоналізація світової економіки»,

Метою дисципліни «Філософські виміри сучасного світу» є формування філософської культури мислення, засвоєння студентами базових теоретичних знань та практичних навичок застосування філософської методології при розв'язанні завдань суспільної й індивідуальної життєдіяльності, щоб студенти, майбутні магістри, науковці, фахівці з різних галузей суспільного виробництва збагатили свій інтелектуально-творчий потенціал знаннями:

- на понятійному рівні – основних тенденцій розвитку сучасної філософії, її історії, її основних сучасних напрямків, шкіл, концепцій, а також засвоїли загальну теорію пізнання;

- на фундаментальному рівні – змісту філософії, її сутності, предмету та структури, її історії, зокрема, й особливостей історії вітчизняної філософської думки;

- на практично-творчому рівні – сучасного стану філософського знання людства, осягнули завдання, принципи й функції комунікативної філософії сучасного світу (на відміну від онтологічної чи гносеологічної філософії попередніх епох).

Завдання:

- викласти загальні засади філософії, визначити передумови її виникнення, логіку розвитку та основні напрями й тенденції розгортання;

- розкрити зміст історико-культурного розвитку людства як процесу розвитку філософії;

- надати цілісне уявлення про особливості змісту та проблематики філософського знання, його основні поняття, категорії, проблеми, імена;

- розтлумачити специфіку сучасного етапу розвитку філософії в історії людства та особливості філософствування сучасної людини постмодерністського світу;

- сформулювати навички творчого мислення, вміння доводити та відстоювати свою думку; сприяти формуванню світоглядних цінностей, гуманізації особистості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх

теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність використовувати інструментарій філософського і соціально-філософського аналізу для розуміння категорій, теорій, концепцій і методів у галузі міжнародного бізнесу, застосовувати основні філософські принципи для теоретичних знань щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому і міжнародного бізнесу зокрема.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу з урахуванням базових уявлень про основи філософії, що сприяють розвитку міжнародного бізнесу як системи.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами будь-якої діяльності, у тому числі у міжнародних економічних відносинах та міжнародному бізнесі різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням філософії причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософія в інтелектуальній культурі людства

Тема 1. Що таке філософія. Специфіка сучасного визначення філософії

Що таке філософія. Специфіка сучасного визначення філософії.

Історія формування поняття «філософія», основні "визначення" філософії та специфіка сучасного визначення філософії. Коло філософських проблем.

Філософія у системі культури, цінність філософії для особи та суспільства. Функції та роль філософії у сучасному світі.

Тема 2. Філософія посеред систем й моделей людського знання та мислення

Філософія і моделі людського мислення. Історичні системи знання (й типи світогляду історичної людини) – міфологія, релігія, наука – та філософія.

Специфіка філософського знання (філософії як системи знання людини про світ) та природа філософських проблем.

Класичне та некласичне мислення людини у культурі, класичні та некласичні епохи в історії людства.

Тема 3.

Філософія як історія виникнення, розвитку та розв'язання претензій, проблем, запитів людини до світу. Філософія як розмаїття філософських напрямків, шкіл, імен.

Людина та світ у філософії епохи Античності. Становлення філософської проблематики: досократики. Проблема першооснови світу (Фалес, Анаксимен, Анаксимандр й ін.), натурфілософія та космоцентризм Античності. Елементи наукового мислення (Піфагор) й парадокси могутності людського розуму (Зенон Елейський).

Народження філософії людини (софісти, Сократ): формула «людина – міра усіх речей» софістів та формула «Пізнай себе!». «Вчення про ідеї» та теорія ідеальної держави Платона. Філософська система Аристотеля (метафізика, формальна логіка). «Атом» Демокрита. Філософ-мудрець Античності і засади його мудрості (стоїки, епікурейці, скептики, кініки й ін.).

Середньовіччя в історії філософії та культури. Людина Середніх віків та світ людини (картина світу) цієї епохи. Принцип «вірю, щоб зрозуміти» Блаженного Августина (перша модель ортодоксії) та принцип «віра шукає розум» Томаса Аквіната (друга модель ортодоксії) у філософії Середніх віків. Феномен середньовічної схоластики. Християнський релігійний світогляд як основне джерело формування європейської середньовічної філософії. Світ та людина як творіння Бога. Особливості теологічного світогляду та світосприймання. Руйнування картини світу Середніх віків епохою Реформації (Мартін Лютер) та становлення перед-буржуазного типу людини.

Революція у свідомості людини епохи Відродження та народження людського «Я» Нового часу. Культура «у пошуках індивідуальності», «абстрактний індивідуалізм» людини Нового часу. Вихідні принципи філософії Нового часу: Ф.Бекон (емпірико-індуктивна програма освоєння світу), Р.Декарт (раціоналістично-дедуктивна програма освоєння світу). Формула «Знання є силою, якщо воно істинно» Ф.Бекона. «Cogito ergo sum» («мислю, отже, існую») Р.Декарта. Класична наука як феномен Нового часу (гносеологічний вимір людини та «Розум, що Пізнає» Нового часу). Засади політичної філософії Нового часу: перехід до юридичного світогляду (Н.Макіавеллі, Т.Гоббс,

Дж.Локк), логіка формування класичного поняття «держава», теорія «суспільного договору» між державою та суспільством (людиною) Дж.Локка. Німецька класична філософія (І.Кант, Г.Гегель). Філософія К.Маркса.

Змістовий модуль 2. Філософія сучасного світу та у сучасному світі

Тема 4. Некласичний "формат" мислення людини у світі Новітнього часу: зміна парадигм

Зміна засад філософського мислення наприкінці XIX - поч. XX ст.: перегляд принципів і традицій класичної раціоналістичної філософії та народження нового («некласичного») філософського підходу до світу та до людини. Критика раціоналістичної традиції: «світова воля» А.Шопенгауера, «Бог мертвий», «переоцінка цінностей», «надлюдина» Ф.Ніцше.

Некласичне «буття людини у світі», замість «буття світу» та «буття людини» класичних епох. Людина у новому специфічному вимірюванні. Людська суб'єктивність (суб'єктивне буття людини) як новий вид реальності у філософії Новітнього часу.

Некласичний світ (некласична картина світу) – як такі, що принципово множинні, переривисті, розколоті, мозаїчні тощо. Некласичне «Існування передре сущності» замість класичного «сущність передре існуванню». Філософія як та, що множить можливі світи. Некласичесне мислення як інтерпретація, а не як знання.

Особливості філософського знання та філософського тлумачення сучасного світу.

Тема 5. Філософія Новітнього часу (XX-XXI ст.)

Людина у світі Новітнього часу (XX-XXI ст.) та картина світу людини Новітнього часу. Принципова негарантованість людського існування за "некласичних" історичних епох. «Феномен» Е.Гуссерля, «ніщо» Ж.-П.Сартра тощо. «Світ абсурду» XX ст. Концепт «соціальність наодинці із собою».

Західна філософія XX ст. – основні напрямки: феноменологія, екзистенціалізм, герменевтика, постпозитивізм й ін. Філософія психоаналізу З.Фрейда. «Мовні ігри», «світ (та людина) як текст» у філософії мови Новітнього часу.

Феномен Інтернету та Інтернет-технологій.

Філософський постмодерн кінця XX - XXI ст. Постмодерний вибух кінця XX ст. Концепт «після»-модерну. Розум, що став множинним. Премодернізм – промодернізм – модернізм – постмодернізм (постмодерн, постсучасність). Постмодерністське мислення. "Постмодерністський стан" культури. Втрата віри у «метарозповіді» (метанаративи) та «руйнування наративів», відмова від будь-якого центрування картини світу та «глобальний поліцентризм», «деконструкція», «дискурс», «ризом», «хаосмос», інтерпретативне мислення тощо. Філософська перспектива постмодерну.

Комунікативна компетентність людини у сучасному світі. Деякі філософські аспекти буття сучасної цивілізації у XXI ст.

Тема 6. Українська філософія у світовому філософському полілозі

Історія розвитку філософських ідей в Україні від давнини до сьогодення. Міфологія, релігія і культура стародавніх слов'ян як витoki української філософії.

Накопичення філософських думок у часи Київської Русі. Роль християнської та історичної літератури епохи у формуванні української філософії.

Філософія і мислителі Києво-Могилянської Академії.

Оформлення принципу кордоцентризму в українській філософії XVII-XVIII ст. Теорії про «дві натури» і «три світи» Г.Скороводи. «Серце» і «розум» у працях П.Юркевича. Філософські ідеї мислителів Кирило-Мефодіївського товариства.

Світоглядна картина, сформована українською філософією: любовне ставлення до світу. Західноєвропейська і Східна картини світосприйняття у полілозі з українською філософією.

Українська культура XIX ст. у філософських обрядах.

Феномен радянської філософії і його вплив на поточний етап розвитку української філософії і науки.

Антропологічний і аналітичний напрямок української філософії у полілозі світової філософії. Напрямки сучасних філософських розвідок українських вчених.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
лк		пр	лаб	інд	с.р.	лк		пр	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Філософія в інтелектуальній культурі людства												
Тема 1. Що таке філософія. Специфіка сучасного визначення філософії	15	1	1	-	-	13	15	1	-	-	3	12
Тема 2. Філософія посеред систем й моделей людського знання та мислення	15	2	2	-	-	11	15	-	1	-	2	12
Тема 3. Класична філософія історичних епох Античності, Середніх віків, Нового часу як передумова формування сучасного типу філософствування	15	4	4	-	-	7	15	1	-	-	2	11
Разом за змістовим модулем 1	45	7	7	-	-	31	45	2	1	-	7	35
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Філософія сучасного світу та у сучасному світі												
Тема 4. Некласичний "формат" мислення людини у світі: зміна парадигм	15	2	2	-	-	11	15	-	1	-	3	11
Тема 5 Філософія Новітнього часу XX-XXI ст.	15	4	4	-	-	7	15	2	-	-	3	10
Тема 6. Українська філософія у світовому полілозі	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	1	14
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8	-	-	29	45	2	1	-	7	35
Усього годин	90	15	15	-	-	60	90	4	2	-	14	70

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Що таке філософія: специфіка сучасного визначення.	3	1

	Філософія посеред систем й моделей людського знання та мислення.		
2	Тема 2. Класична філософія історичної епохи Античності як передумова формування сучасного типу філософствування.	2	
3	Тема 3. Класичний та некласичний "формати" філософствування та мислення людини у світі.	2	
4	Тема 4. Класичний та некласичний "формати" філософствування та мислення людини у світі.	2	1
5	Тема 5. Філософія сучасного світу (Новітнього часу) та у сучасному світі.	4	
6	Тема 6. Українська філософія у світовому полілозі.	2	
	Разом	15	2

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Що таке філософія. Специфіка сучасного визначення філософії.	13	12
2	Філософія посеред систем й моделей людського знання та мислення.	11	12
3	Класична філософія історичних епох Античності, Середніх віків, Нового часу як передумова формування сучасного типу філософствування.	7	11
4	Некласичний "формат" мислення людини у світі: зміна парадигм.	11	11
5	Філософія Новітнього часу ХХ-ХХІ ст.	7	10
6	Українська філософія у світовому полілозі.	11	14
	Разом	60	70

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання не передбачені.

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань міжнародного бізнесу, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;

- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення й розв’язання проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології (СК 16)
РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням філософії причинно-наслідкових та просторово-часових зв’язків (СК 11)
РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології (СК 16)
РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології (СК 16)
РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб’єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб’єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.	Здатність використовувати інструментарій філософського і соціально-філософського аналізу для розуміння категорій, теорій, концепцій і методів у галузі міжнародного бізнесу, застосовувати основні філософські принципи для теоретичних знань щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому і міжнародного бізнесу зокрема. (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного

	бізнесу з урахуванням базових уявлень про основи філософії, що сприяють розвитку міжнародного бізнесу як системи (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами будь-якої діяльності, у тому числі у міжнародних економічних відносинах та міжнародному бізнесі різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)
РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня з урахуванням базових уявлень про основи філософії, що сприяють розвитку міжнародного бізнесу як системи (СК 8)

12. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Міжнародний бізнес» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 4 змістовних модулів, які містять 20 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародний бізнес» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Міжнародний бізнес» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування						Підсумкове рубіжне опитування (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	15 + (5)	100
10	10	30	10	10	10		

Т1 ... Т6 – теми змістових модулів

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Презентації за лекційними темами курсу (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»): <https://moodle.zp.edu.ua>).

2. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з дисципліни «Філософія» (для студентів денної форми навчання всіх спеціальностей ЗНТУ) [Текст] / Укл.: Арсентьєва Г.О., Бондаревич І.М., Головка Л.В., Девочкина Н.М., Ємельяненко Є.О., Коваль В.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. – 58 с. – 5284e

3. Навчально-методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Філософія» (для студентів-бакалаврів заочної форми навчання всіх спеціальностей ЗНТУ) [Текст] / Укл.: Бондаренко О.В., Бондаревич І.М., Головка Л.В., Ємельяненко Є.О., Повзло О.М., Тарадайко С.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2015. – 58 с. – 5673e
4. Конспект лекцій з дисципліни «Філософія» [Текст] / Г.О. Арсентьєва, О.В. Бондаренко, І.М. Бондаревич, Л.В. Головка, П.В. Володін, Н.М. Девочкина, Є.О. Ємельяненко, О.М. Повзло, С.М. Тарадайко. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2015. – 143 с.
5. Методичні рекомендації для студентів заочного відділення з дисципліни «Філософія» (технічні спец.) [Текст] / Укл.: Ємельяненко Є.О., Рябенко Є.М.. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – 30 с. – 6577e
6. Методичні рекомендації до організації семінарських занять з дисципліни «Філософія» (для студентів денного відділення, спец. 125 Кібербезпека, 153 Мікро- та наносхемотехніка, 172 Телекомунікації та радіотехніка [Текст] / Укл.: Ємельяненко Є.О. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 14 с. – 7184e
7. Методичні рекомендації з курсу «Філософія» для семінарських занять (денної форми навчання, ІФФ) [Текст] / Укл.: Н.М.Девочкина. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 38 с. – 7186e
8. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з дисципліни «Філософія» (для бакалаврів денної форми навчання, за спец. 016 Спеціальна освіта, 017 Фізична культура і спорт, 227 Фізична терапія, ерготерапія /освітня програма/ «Корекційна освіта», «Фізичне виховання», «Фізична реабілітація»: навчально-методичне видання [Текст] / Укл.: Коваль В.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 22 с. – 7180e

15. Рекомендована література

Базова

1. Бичко А.К. Історія філософії. Підручн. / А.К. Бичко, І.В. Бичко, В.Г. Табачковський. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.
2. Буслинський В.А. Основи філософських знань. Підручн. / В.А. Буслинський, П.І. Скрипка. – Львів: Новий Світ, 2010. – 352 с.
3. Васянович Г. Вступ до філософії / Г. Васянович. – Львів: Норма, 2001. – 216 с.
4. Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: Навч. пос. / В.М. Вандишев. – К.: Кондор, 2005. – 474 с.
5. Воронкова В.Г. Філософія: Навч. пос. / В.Г. Воронкова. – К.: Професіонал, 2004. – 464 с.
6. Вступ до філософії: Кредитно-модульний курс (навч.-метод. пос. для студ. заочників) / [Л.О. Алексєєва, З.О. Борисова, Т.О. Андрєєва, З.Р. Іващук; За ред. Л.М. Нікітіна]. – К.: Центр навч. літератури, 2008. – 256 с.
7. Вступ до філософії / [Г.І. Волинка, В.І. Гусєв, І.В. Огородник, Ю.О. Федів]. – К.: Вища школа, 1999. – 624 с.
8. Горський В.С. Історія української філософії / В.С. Горський. – К., 1996.
9. Захара І.С. Українська філософія: Навч. пос. / Ігор Захара – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. – 354 с.
10. Ільїн В.В. Філософія: Підручник: у 2 ч. / В.В. Ільїн, Ю.І. Кулагін. – К.: Альтерпрес, 2002. – Ч.1. Історія розвитку філософської думки – 464 с.; Ч.2. Актуальні проблеми сучасності – 480 с.
11. Касьян В.І. Філософія: Навч. пос. / В.І. Касьян. – К.: Знання, 2004. – 400 с.
12. Кондзьолка В.В. Історія середньовічної філософії: Навч. пос. / В.В. Кондзьолка. – Львів: Світ, 2001. – 320 с.
13. Кремень В.Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. Підручн. / В.Г. Кремень. – К.: Книга, 2005. – 528 с.

14. Кремень В.Г. Філософія: Логос, Софія, Розум. Підручн. / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. – К.: Книга, 2007. – 432 с.
15. Кунцман П. Філософія: справочник / П. Кунцман. – К., 2002. – 272 с.
16. Лук'янець В.С. Філософський постмодерн: Навч. пос. / В.С. Лук'янець, О.М. Соболю. – К., 1998.
17. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини. Навч. пос. / В.Г. Нестеренко. – К., 1995.
18. Огородник І.В. Історія філософської думки в Україні: Курс лекцій / І.В. Огородник, В.В. Огородник. – К., 1999.
19. Пазенок В.С. Філософія. Навч. пос. / В.С. Пазенок. – К.: Академвидав, 2008. – 280 с.
20. Петрушенко В.Л. Філософія. Курс лекцій: Навч. пос. / В.Л. Петрушенко. – Львів: Новий Світ, 2000, 2005. – 506 с.
21. Петрушенко В.Л. Філософський словник: терміни, персоналії, сентенції / В.Л. Петрушенко. – Львів: Новий Світ, 2011.
22. Причепій Є.М. Філософія: Підручн. [Текст] / Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль. – К.: Академвидав, 2009. – 592 с.
23. Социальная философия: Учебн. / Под общ. ред. В.П. Андрущенко, Н.И. Горлача. – К.-Харьков, 2002.
24. Старовойт І.С. Філософія / І.С. Старовойт, Т.О. Сілева, Г.О. Орендарчук. – Тернопіль, 1997.
25. Томпсон М. Восточная философия: Пер. с англ. / М. Томпсон. – М., 2000.
26. Філософія: Підручн. / [Г.А. Заїченко, В.М. Сагатовський, І.І. Кальний, В.І. Даниленко; за ред. Г.А. Заїченка й ін.]. – К.: Вища школа, 1995. – 455 с.
27. Філософія: Навч. пос. / За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 2001. – 457 с.
28. Філософія: світ людини. Курс лекцій. Навч. пос. – К.: Либідь, 2004. – 337 с.
29. Філософський словник соціальних термінів / За ред. В.П. Андрущенка. – Харків: РИФ, 2005. – 372 с.
30. Філософія / За ред. М.Г. Горлача. – Харків: Консул, 2000. – 672 с.
31. Філософський енциклопедичний словник Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди НАНУ. – К.: Генеза, 2002. – 502 с.
32. Філософська думка в Україні: Бібліогр. словн. / В.С. Горський, М.Л. Ткачук, В.М. Нічик й ін. – К.: Пульсари, 2002. – 244 с.
33. Хамітов Н. Історія філософії: проблема людини. Навч. пос. / Н. Хамітов, Л. Гармаш, С. Крилова С. – К., 2000.
34. Ярошовець В.І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручн. / В.І. Ярошовець. – К.: Знання України, 2004. – 214 с.

Допоміжна

1. Андрущенко, В.П. Історія соціальної філософії (західноєвропейський контекст): Підручн. для студ. в.н.з. / В.П. Андрущенко. – К.: Тандем, 2000. – 416 с.
2. Андрущенко, В.П., Губерський Л.В., Михальченко М.І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручник для в.н.з. / В.П. Андрущенко, Л.В. Губерський, М.І. Михальченко. – К.: Генеза, 2006.
3. Античность как тип культуры / Отв. ред. А.Ф. Лосев. – М., 1988. – 336 с.
4. Арон Р. Вступ до філософії історії: Пер. з франц. / Р. Арон. – К., 2005.
5. Асмус В.Ф. Античная философия. Учебн. пос. / В.Ф. Асмус. – М.: Высшая школа, 2001. – 400 с.
6. Афонон А.П. Філософія: навч. пос. для студентів нефілософських спеціальностей [Текст] / А.П. Афонон. – Маріуполь: ПДТУ, 2014. – 175 с.
7. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або інтелектуальні подорожі до країни Філософії. / А. Баумейстер. – К.: Мала академія Наук України, 2017. – 238 с.

8. Бевзенко Л.Д. Социальная самоорганизация. Синергетическая парадигма: возможность социальных интерпретаций / Л.Д. Бевзенко. – К., 2002.
9. Библер В.С. Кант – Галилей – Кант: разум Нового времени в парадоксах самообоснования / В.С. Библер. – М.: Мысль, 1991. – 320 с.
10. Блинников Л.В. Великие философы: словарь-справочник / Л.В. Блинников. – М.: Логос, 1997. – 432 с.
11. Бондаревич І.М. Філософія: діалог мислителів, епох, цивілізацій / І.М. Бондаревич. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2012.
12. Валуйський О.О. Практикум з філософії / О.О. Валуйський. – К.: КНТЕУ, 2003. – 243 с.
13. Вільчинський Ю.М. Розвиток філософської думки в Україні. Текст лекцій / Ю.М. Вільчинський, С.В. Вільчинська, М.Г. Скрипник. – Львів, 1991.
14. Всемирная энциклопедия. Философия. XX век / Сост. А.А. Грицанов. – М.: АСТ, Мн.: Харвест, Современный литератор, 2002. – 728 с.
15. Габермас Ю. Філософський дискурс модерну / Ю. Габермас. – К., 2001.
16. Гнатенко П. Феномен природы человека: монография / П.И. Гнатенко. – К.: Вища освіта, 2014. – 267 с.
17. Голубинцев, В.О. Философия для технических вузов [Текст] / В.О. Голубинцев, А.А. Данцев, В.С. Любченко. – Р.-на-Д.: Феникс, 2001. – 512 с.
18. Горський В. Філософія в українській культурі (методологія та історія) / Вілен Горський. – К.: Центр практичної філософії, 2001. – 236 с.
19. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия / А.В. Гулыга. – М., 1986.
20. Гуревич А.Я. Средневековый мир / А.Я. Гуревич. – М., 1990.
21. Гуревич П.С. Человек / П.С. Гуревич. – М., 1995.
22. Гуревич П.С. Философия культуры / П.С. Гуревич. – М., 1995.
23. Гьосле В. Практична філософія у сучасному світі: Пер. з нім. / В. Гьосле. – К., 2003.
24. Дахній А.Й. Нариси історії західної філософії ХІХ-ХХ ст.: Навч. пос. / Андрій Дахній. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2015 – 486 с.
25. Делез Ж. Что такое философия? / Ж. Делез, Ф. Гваттари. – М.-СПб., 1998.
26. Доброхотов, А.Л. Категория бытия в классической западноевропейской философии [Текст] / А.Л. Доброхотов. – М., 1986.
27. Довгань А. Філософія: лекційний курс для аспірантів техн. спец. (конспективний виклад) / А.О. Довгань. – Тернопіль: Вид-во ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2015.
28. Драч І.Ф. Григорій Сковорода / І.Ф. Драч, С.В. Кримський, М.В. Попович. – К., 1984.
29. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. У 4-х т. – К.: Дух і літера, 2009-2017.
30. Егоров В.С. Философия открытого мира / В.С. Егоров. – М., 2002.
31. Заиченко Г.А. История западной философии: классика против постмодернизма / Г.А. Заиченко. – Днепропетровск, 2000.
32. Зарубіжна філософія ХХ ст. (читанка) / Під ред. Г.І. Волинки. – Кн. 1-6. – К.: Генеза, 1993.
33. Іванова К. Філософія: кредитно-модульний курс: Підручн. для студ. в.н.з. / К.А. Іванова [та ін.]; за заг. ред. К.А. Іванової. – Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2014. – 472 с.
34. Історія філософії: Підручн. / Ярошовець В.І., Бичко І.В., Бугров В.А. та ін.; за ред. В.І. Ярошовця. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. – 774 с.
35. Канке В.М. Основы философии. Учебн. / В.М. Канке. – М.: Логос, 2003. – 288 с.
36. Кезин А.В. Наука в зеркале философии / А.В. Кезин. – М., 1990.
37. Кессиди Ф.Х. От мифа к логосу (становление древнегреческой философии) / Ф.Х. Кессиди. – М., 1992.

38. Кириленко, Г.Г. Краткий философский словарь / Г.Г. Кириленко, Е.В. Шевцов. – М.: Слово, 2002. – 480 с.
39. Козьмук Я. Філософія: Навч. посіб. / Я. Козьмук, О. Задубрівська. – Чернівці: Рута, 2012. – 139 с.
40. Крымский С. Философия как путь человечности и надежды / С. Крымский. – К., 2000.
41. Кулик О.В. Філософія: Навч. пос. для в.н.з. III-IV рівнів акредитації / О.В. Кулик. – Дніпропетровськ: Монолит, 2013. – 692 с.
42. Кун, Т. Структура научных революций / Т. Кун. – М., 1975.
43. Курбатов, В.И. Философия в парадоксах и притчах: Учебн. пос. / В.И. Курбатов. – Р.-на-Д., 1996. – 509 с.
44. Лаэртский Диоген. О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов / Диоген Лаэртский. – М., 1979. – 556 с.
45. Лой А. Основи практичної філософії: Підручн. / А. Лой, А. Баумейстер, Т. Ящук. – К.: Салій В.В., 2016.
46. Лосев А.Ф. Античная философия истории / А.Ф. Лосев. – М., 1977.
47. Лосев А.Ф. История античной философии в конспективном изложении / А.Ф. Лосев. – М., 1989.
48. Лук Н.И. Философская культура Украины / Н.И. Лук. – К., 1990.
49. Лукьянов А.Е. Становление философии на Востоке. Древний Китай и Индия / А.Е. Лукьянов. – М.: Изд-во УДН, 1989. – 188 с.
50. Льюис Дж.Г. Античная философия: от Фалеса до Сократа / Дж.Г. Льюис. – Мн., 1997.
51. Мамардашвили М.К. Как я понимаю философию: Сборник / М.К. Мамардашвили. – М.: Прогресс, 1990. – 368 с.
52. Мареев С.Н. Философия XX века (истоки и итоги): Учебн. пос. / С.Н. Мареев, С.В. Мареева, В.Г. Арсланов. – М.: Академический проект, 2001. – 464 с.
53. Мовчан С. Основи філософії техніки та технології: Навч. пос. для студ., магістрантів та аспірантів вищ. техн. навч. закл. / С.П. Мовчан, О.К. Чаплигін. – Х.: Форт, 2013. – 315 с.
54. Надточаев А.С. Философия и наука в эпоху античности / А.С. Надточаев. – М., 1990.
55. Огородник І.В. Українська філософія в іменах / І.В. Огородник, М.Ю. Русин. – К., 1997.
56. Огородников В.П. История и философия науки / В.П. Огородников. – СПб.: Питер, 2011. – 352 с.
57. Ортега-и-Гассет Х. Что такое философия? / Х. Ортега-и-Гассет. – М., 1991.
58. Проблема человека в западной философии / Сост. П.С. Гуревич. – М., 1989.
59. Пролеев С.В. История античной философии / С.В. Пролеев. – К., 2001.
60. Петрук Н. Філософія: Навч. пос. для студ. в.н.з. / Н.К. Петрук, А.Б. Борканюк. – Хмельницький: ХНУ, 2012. – 283 с.
61. Ратніков В. Основи філософії науки і філософії техніки: Навч. пос. – Вінниця: ВНТУ, 2012. – 291 с.
62. Реале, Дж. Западная философия от истоков до наших дней / Дж. Реале. – СПб., 1994.
63. Ситник О. Культурна антропологія: походження людини і суспільства: Пос. для студ. / Олександр Ситник. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 179 с.
64. Соболев О.М. Постмодернизм і майбутнє філософії / О.М. Соболев. – К., 1997.
65. Современная западная философия: Словарь / Сост.: В.С. Малахов, В.П. Филатов. – М.: Политиздат, 1991. – 414 с.
66. Сосна В. Філософія: Навч. пос. / В.П. Сосна. – Вид. 2-ге, випр. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 386 с.

67. Социальная философия: Хрестоматия [Текст]. – М., 1994.
68. Стивенсон Д. Восточная философия: Пер. с англ. / Джей Стивенсон. – М.: АСТ Астрель, 2005. – 400 с.
69. Тэйчман Дж. Философия: руководство для начинающих / Дж. Тэйчман, К. Эванс. – М.: Инфра-М, 1998. – 248 с.
70. Философия. Справочник студента / Сост. Г.Г. Кириленко, Е.В. Шевцов. – М., 1999.
35. Философия: Учебн. для вузов / Под общ. ред. В.В. Миронова. – М.: Норма, 2005. – 911 с.
71. Философия: учение о бытии, познании и ценностях человеческого существования: Учебн. / [В.Г. Кузнецов, И.Д. Кузнецова, В.В. Миронов, К.Х. Момджян]. – М.: Инфра-М, 2001. – 529 с.
72. Філософія: навч. посіб. для аспірантів і здобувачів / за наук. ред. А.В. Арістової і С.В. Синякова. – К.: НТУ, 2013. – 245 с.
73. Філософія: Підручн. / О.Л. Воронюк. – 3-є вид., переробл. та допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 216 с.
74. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): Навч. пос. / за ред. Л.В. Губерського. – К.: Знання, 2009. – 624 с.
75. Фрейд, З. Психоанализ. Религия. Культура [Текст] / З. Фрейд. – М., 1992.
76. Чанышев, А.Н. Философия Древнего мира: Учебн. для вузов [Текст] / А.Н. Чанышев. – М., 2001.
77. Чешко В. Філософія: Навч. пос. / О.М. Кузь та ін.; за заг. ред. В.Ф. Чешка. – Харків: Вид-во ХНЕУ, 2013. – 263 с.
78. Шевченко С. Автентичність людського буття у філософії екзистенціалізму / С.Л. Шевченко. – К.: Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди НАНУ, 2012. – 205 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Електронні посібники з філософії. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/filosofiya/>.
2. Матеріали з філософії в Україні сьогодення. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ua/>.
3. Електронна бібліотека з філософії («філософія без меж»). – Режим доступу: http://platonanet.org.ua/load/knigi_po_filosofii/2.
4. Шпаргалка з філософії («сесія без проблем»). – Режим доступу: <http://sesia.in.ua/archives/345>.